

آیین نامه چگونگی تشکیل ، حدود وظایف ، اختیارات و

چگونگی عملکرد انجمن های اسلامی کارگری

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۰/۲/۵ بنا به پیشنهاد شماره ۶۴۹۱۴ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۹ وزارت کار و امور اجتماعی و به استناد تبصره (۲) ماده (۱۳۰) قانون کار جمهوری اسلامی ایران- مصوب ۱۳۶۹- آیین نامه چگونگی تشکیل ، حدود وظایف ، اختیارات و چگونگی عملکرد انجمن های اسلامی کارگری را به شرح زیر تصویب نمود :

فصل اول- اهداف ، وظایف و اختیارات انجمن های اسلامی کارگری

- ماده ۱-** به منظور تبلیغ و گسترش فرهنگ اسلامی و دفاع از دستاوردهای انقلاب اسلامی ، کارگران شاغل در واحدهای تولیدی ، صنعتی ، کشاورزی ، صنفی و خدماتی مشمول قانون کار که بیش از پنجاه نفر شاغل داشته باشند ، می توانند انجمن اسلامی کارگری- که از این به بعد انجمن نامیده می شود- تشکیل دهند .
- تبصره ۱-** تشکیل انجمن در واحدهای کمتر از پنجاه نفر منوط به اخذ مجوز از هیات نظارت استان موضوع ماده (۱۷) این آیین نامه می باشد .
- تبصره ۲-** در هر واحد يك انجمن تشکیل می شود و چنانچه واحدي از لحاظ استقرار جغرافیایی دارای کارگاه های متعدد در سطح يك یا چند شهرستان باشد ، انجمن بنا به تشخیص هیات نظارت استان می تواند در کارگاه های یاد شده دفتر تشکیل دهد .
- ماده ۲-** حدود وظایف و اختیارات انجمن به شرح زیر است :
- ۱- همکاری در برپایی نماز جماعت و تعظیم شعائر مذهبی ، تشکیل جلسات وعظ ، خطابه و سخنرانی به مناسبت های گوناگون .
  - ۲- تشویق کارگران به حضور در صحنه های عبادی و دفاع از دستاوردهای انقلاب اسلامی.
  - ۳- تشکیل کلاس های عقیدتی و فرهنگی و تشویق کارگران به شرکت در آنها .
  - ۴- تشکیل کتابخانه یا مرکز مطالعاتی و توزیع کتب و نشریات بین کارگران واحد .
  - ۵- نشر جزوه ، مقاله و نشریه در زمینه های مذهبی با رعایت ضوابط ابلاغی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی .
  - ۶- کمک به تشکیل اردوها و گردهمایی های مربوط در چهارچوب وظایف و اختیارات و شرکت در آنها .
  - ۷- تشویق کارگران در جهت تقویت روحیه استقلال ، خودکفایی ، ابداع ، ابتکار ، اختراع .
  - ۸- تلاش برای ارتقای روابط برادرانه و اسلامی بین کارگران واحد .
  - ۹- تشویق کارگران به همکاری با سازمان های مسئول در صورت وقوع حوادث غیر مترقبه مانند سیل ، زلزله و آتش سوزی .

- ۱۰- اهتمام در ایجاد زمینه های لازم جهت مشارکت هر چه بیشتر کارگران واحد در امور مختلف فرهنگی ، اجتماعی نظیر ارائه خدمات به نیازمندان و آسیب دیدگان .
- ۱۱- رسیدگی به خانواده های محترم کارگران ایثارگر .
- ۱۲- تلاش در جهت غنی کردن اوقات فراغت کارگران و خانواده های آنها .
- ۱۳- همکاری در شناسایی و تقویت استعدادها در بین کارگران و خانواده های آنان و فراهم آوردن زمینه های رشد و شکوفایی آنان .
- تبصره-** فعالیت های انجمن باید در کلیه موارد به ترتیبی برنامه ریزی شود تا ضمن هماهنگی با مدیریت واحد مانع اجرای برنامه ها و فعالیت واحد نشود .

فصل دوم- شرایط و پگونگی تاسیس

- ماده ۲-** انجمن بنا به پیشنهاد هیات موسس که حداقل مرکب از پنج نفر از افراد دارای شرایط موضوع ماده (۱۰) این آیین نامه باشند ، تشکیل می شود .
- ماده ۴-** هیات موسس موظف است ، قبل از هر اقدامی به دبیرخانه هیات نظارت استان مربوط مراجعه و مجوز تشکیل انجمن در واحد مربوط را دریافت کند . هیات های نظارت استان در صورت احراز صلاحیت هیات موسس ، اجازه شروع فعالیت برای تشکیل انجمن را صادر می کنند .
- تبصره-** انجمن های اسلامی که قبلا تشکیل شده اند باید ظرف شش ماه با مراجعه به هیات نظارت استان وضعیت خود را با این آیین نامه تطبیق دهند . در غیر این صورت و پس از پایان مدت مذکور فعالیت آنها متوقف می شود .
- ماده ۵-** وظایف هیات موسس به شرح زیر است :
- ۱- تهیه آگهی تشکیل انجمن و نصب آن در تابلوی اعلانات یا مکان های مناسب که مشتمل بر موارد زیر باشد :
- الف-** اعلام شرایط عضویت در انجمن با رعایت ماده (۶) این آیین نامه .
- ب-** اعلام ثبت نام داوطلبان عضویت در ارکان انجمن .
- ۲- تسلیم يك نسخه از فهرست اسامی متقاضیان عضویت در انجمن و سایر مدارك لازم به دبیرخانه هیات نظارت استان و دریافت رسید .
- ۳- دعوت اولین مجمع عمومی با حضور نماینده هیات نظارت استان برای انتخاب اعضای شورای مرکزی و ناظر انجمن .
- تبصره-** هیات نظارت استان با تقاضای تاسیسی موافقت خواهد نمود که حداقل سه برابر افراد واجد صلاحیت عضویت در شورای مرکزی ، متقاضی عضویت در شورای انجمن و تصدی مسئولیت ناظر باشند .
- ماده ۶-** هر کارگر مسلمانی که عامل به فرایض دینی و مذهبی باشد ، حق عضویت در انجمن واحد مربوط را دارد و اعضای هیات موسس موظف به ثبت نام کارگران متقاضی عضویت در انجمن هستند .
- تبصره-** در صورتی که درخواست عضویت کارگران متقاضی عضویت در انجمن توسط هیات موسس یا شورای مرکزی مورد پذیرش قرار نگیرد تصمیم گیری نهایی بر عهده هیات نظارت موضوع ماده (۱۷) این آیین خواهد بود .

فصل سوم- ارکان و تشکیلات

- ماده ۸-** انجمن اسلامی کارگری دارای ارکان زیر است :

- ۱- مجمع عمومی .
- ۲- شورای مرکزی .
- ۳- ناظر .

ماده ۹- حدود وظایف و اختیارات ارکان انجمن به شرح زیر است و اساسنامه نمونه انجمن ها در چهارچوب مفاد این آیین نامه توسط هیات موضوع ماده (۱۶) تنظیم و به استان ها ابلاغ می شود .

الف- وظایف و اختیارات مجامع عمومی :

- ۱- تعیین خط مشی و تصویب برنامه سالانه انجمن با توجه به پیشنهاد رایج شده توسط شورای مرکزی .
- ۲- بررسی و تصمیم گیری در مورد گزارش شورای مرکزی در مورد عملکرد شورا .
- ۳- تصویب آیین نامه مربوط به قبول هدایا و سایر آیین نامه های مورد نیاز انجمن .
- ۴- بررسی و تصویب بودجه و ترازنامه سالانه انجمن یا پیشنهاد شورای مرکزی .
- ۵- تعیین میزان حق عضویت سالانه اعضا .
- ۶- تنظیم تغییرات اساسنامه در چهارچوب اساسنامه نمونه .
- ۷- بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر اموری که طبق مقررات در صلاحیت مجامع عمومی انجمن است .

ب- وظایف و اختیارات شورای مرکزی :

- ۱- تنظیم برنامه های سالانه و پیشنهاد خط مشی انجمن جهت تصویب مجمع عمومی .
- ۲- رایج گزارش عملکرد شورای مرکزی به مجمع عمومی .
- ۳- تهیه و تنظیم آیین نامه های موضوع بند (۳) قسمت (الف) جهت تصویب مجمع عمومی .
- ۴- تهیه و تنظیم صورت های مالی و ترازنامه و بودجه سالانه انجمن و همچنین برآورد میزان حق عضویت سالانه اعضا جهت تصویب مجمع عمومی .
- ۵- اجرای مصوبات مجمع عمومی و فعالیت در جهت تحقق اهداف و وظایف و اختیارات انجمن.
- ۶- انتخاب دبیر شورا برای انجام وظایف اجرایی و اداری و همچنین انجام نمایندگی شورا در مراجع قانونی .

پ- وظایف و اختیارات ناظر :

انجام امور نظارت و حسابرسی و بررسی عملکرد شورای مرکزی انجمن به عهده ناظر است . ناظر مجاز است در جلسات شورای مرکزی شرکت نموده و با مراجعه به اسناد و مدارک و بررسی فعالیت انجمن گزارش مستدل خود را نسبت به امور یاد شده حداکثر ۱۵ روز قبل از جلسه مجمع عمومی تسلیم مجمع مزبور نماید .

ماده ۱۰- شرایط عضویت در شورای مرکزی انجمن :

الف- داشتن التزام عملی به اسلام ، اصل ولایت فقیه و قانونی اساسی .

ب- سابقه حضور و فعالیت در صحنه های مختلف انقلاب اسلامی .

پ- داشتن حسن شهرت و تدبیر لازم جهت پیشبرد امور انجمن .

ت- داشتن حداقل يك سال سابقه کار در واحد ذي ربط .

تبصره- تأیید صلاحیت داوطلبان عضویت در شورای مرکزی و ناظر انجمن از اختیارات هیات نظارت استان است .

ث- نداشتن سابقه محکومیت سیاسی و اجتماعی که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی شود.

ماده ۱۱- اعضای شورای مرکزی و ناظر انجمن برای مدت چهار سال انتخاب می شوند و تعداد آنان با توجه به تعداد کارکنان واحد مربوط به شرح زیر تعیین می شود .

- تا (۵۰۰) نفر ، (۳) عضو اصلی و (۲) عضو علی البدل .

- از (۵۰۱) تا (۲۰۰۰) نفر ، (۵) عضو اصلی و (۳) عضو علی البدل .

- از (۲۰۰۱) تا (۷۰۰۰) نفر ، (۷) عضو اصلی و (۴) عضو علی البدل .

- از (۷۰۰۱) نفر به بالا ، (۹) عضو اصلی و (۵) عضو علی البدل .

ماده ۱۲- انتخابات شورای مرکزی و ناظر بر عهده مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده است که حداکثر یک ماه قبل از انقضای مدت فعالیت شورای مرکزی قبلی صورت می گیرد .

تبصره- تا تعیین شورای مرکزی و ناظر جدید ، شورای مرکزی و ناظر قبلی حداکثر می توانند تا (۶) ماه به کار خود ادامه دهند .

ماده ۱۳- در صورت استعفا ، فوت یا برکناری اعضای شورای مرکزی انجمن و ناظر ، چنانچه با جانشینی اعضای علی البدل که به ترتیب آرا صورت می گیرد اکثریت لازم حاصل نشود ، انتخابات مجدد برگزار می شود .

تبصره- در صورتی که هر یک از اعضای شورای مرکزی به تشخیص و اعلام هیات نظارت استان ، شرایط عضویت موضوع ماده (۱۰) این آیین نامه را از دست بدهند ، از عضویت در شورای مرکزی و تصدی مسئولیت نظارت برکنار می شوند .

ماده ۱۴- اعضای شورای مرکزی و ناظر پس از انتخاب در چهارچوب این آیین نامه اعتبار نامه خود را از هیات نظارت استان دریافت می کنند.

ماده ۱۵- ساعاتی که اعضای شورای مرکزی در زمان کار موظف خود در واحد مربوط به انجام وظایف مربوط به انجمن مشغول هستند ، جزو ساعات کار آنها محسوب می شود . میزان این ساعات با هماهنگی مدیریت واحد توسط هیات نظارت استان تعیین می شود که به هر حال از (۲۵) ساعت در ماه بیشتر نخواهد بود .

فصل چهارم- هیات نظارت استان و هیات عالی نظارت

ماده ۱۶- به منظور ایجاد هماهنگی بین هیات های نظارت استان ها و سیاستگذاری لازم برای انجمن های اسلامی کارگری موضوع این آیین نامه ، همچنین پاسخگویی به استعلام های هیات های نظارت استان ، هیات مرکزی نظارت به ریاست وزارت کار و امور اجتماعی و عضویت وزارتخانه های کشور ، صنایع و معادن ، سازمان تبلیغات اسلامی و نماینده کانون عالی انجمن های اسلامی کل کشور تشکیل می شود .

تبصره- اجرای وظایف موضوع بندهای (ب ، پ و ت) ماده (۱۸) این آیین نامه در مورد سایر واحدهای ملی بنا به پیشنهاد وزیر یا بالاترین مقام اجرایی دستگاه های مستقل به تصویب هیات عالی مرکزی می رسد . واحد های ملی بزرگ به پیشنهاد وزیر یا بالاترین مقام اجرایی دستگاه مستقل و هیات عالی مرکزی و تایید شورای عالی کار مشخص می شوند .

ماده ۱۷- به منظور نظارت بر فعالیت انجمن های اسلامی استان ، هیات نظارت استان به ریاست معاون سیاسی استاندار و عضویت مدیران کل کار و امور اجتماعی ، سازمان صنایع و معادن استان ، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی استان و دبیر کانون هماهنگی انجمن های اسلامی استان ، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی استان و دبیرکانون هماهنگی انجمن های اسلامی استان به انتخاب آنها تشکیل می شود .

ماده ۱۸- وظایف هیات نظارت استان به شرح زیر می باشد :

الف- نظارت بر فعالیت انجمن های اسلامی استان ، با رعایت سیاست های کلی هیات مرکزی نظارت و مفاد این آیین نامه .

ب- تایید صلاحیت و تطبیق شرایط هیات موسس با ماده (۳) این آیین نامه و صدور اجازه شروع به فعالیت آنان .

پ- تایید صلاحیت و تطبیق شرایط هیات موسس با ماده (۳) این آیین نامه و صدور اجازه شروع به فعالیت آنان .

ت- صدور اعتبارنامه اعضای شورایی مرکزی و ناظر انجمن .

ث- تعیین ساعات مجاز برای فعالیت اعضای شورایی مرکزی و ناظر انجمن .

ج- اعلام نظر در خصوص تشکیل مجامع انجمن های اسلامی کارگري با رعایت تبصره (۱) ماده (۵) این آیین نامه .

چ- پاسخگویی به استعلام های مربوط به فعالیت های اسلامی کارگري .

ح- رسیدگی به تخلفات اعضای شورایی مرکزی و انجمن های اسلامی کارگري .

خ- انجام سایر اموری که به موجب این آیین نامه بر عهده هیات نظارت استان گذاشته شده است .

ماده ۱۹- نظارت بر چگونگی فعالیت انجمن های اسلامی و رسیدگی به تخلفات آنها بر عهده هیات نظارت همان استان است . هیات نظارت استان در صورت ضرورت می تواند نسبت به توقف فعالیت انجمن اتخاذ تصمیم نماید و باید مراتب را برای اتخاذ تصمیم نهایی به هیات مرکزی گزارش کند .

ماده ۲۰- کارفرمایان واحد ضمن همکاری با انجمن های اسلامی کارگري در جهت تحقق وظایف انجمن و تامین تسهیلات و امکانات برای فعالیت آن اقدامات لازم را معمول خواهند داشت .

ماده ۲۱- انجمن های اسلامی کارگري موظف به ثبت و نگهداری اسناد و مدارك و صورت جلسات و دفاتر مربوط می باشند .

فصل پنجم- تشکیل کانون انجمن های اسلامی

ماده ۲۲- انجمن های اسلامی می توانند به منظور انسجام و هماهنگی بیشتر در انجام وظایف و شیوه های تبلیغی در اجرای تبصره (۱) ماده (۱۳۰) قانون کار ، نسبت به تاسیس کانون هماهنگی انجمن های اسلامی در استان و همچنین کانون عالی هماهنگی انجمن های اسلامی در کل کشور که به ترتیب در این آیین نامه (کانون استان) و (کانون عالی) نامیده می شود ، اقدام نمایند .

ماده ۲۳- در صورتی که بیش از نیمی از انجمن های هر استان ، مشروط به آن که تعداد آنها کمتر از (۱۰) انجمن نباشد متقاضی تشکیل کانون استان باشند می توانند با هماهنگی هیات نظارت استان مبادرت به تشکیل کانون استان نمایند .

ماده ۲۴- شوراهای مرکزی انجمن ها از بین اعضای خود پنج نفر را به عنوان هیات موسس کانون استان انتخاب و به هیات نظارت استان معرفی می نمایند .

ماده ۲۵- وظایف هیات موسس کانون استان عبارت است از :

الف- تهیه اساسنامه کانون استان جهت تصویب هیات عالی نظارت موضوع ماده (۱۶) این آیین نامه .

ب- ثبت نام از اعضای داوطلب عضویت در ارکان کانون استان .

پ- برگزاری مجمع و انتخابات هیات مدیره و بازرس کانون استان با هماهنگی هیات نظارت استان .

ت- ثبت و نگهداری اسناد و مدارك مالی و صورت جلسات و دفاتر مربوط .

تبصره- در هر استان فقط يك كانون استان تشكيل مي شود .

ماده ۲۶- نماينده شوراي مركزي انجمن شهرستان ها مي توانند به عضويت مجمع كانون استان درآيند .

ماده ۲۷- در صورتي كه در بيش از نيمي از استان هاي كشور ، كانون تشكيل شده باشد ، كانون هاي مزبور مي توانند نسبت به تشكيل كانون عالي اقدام نمايند .

ماده ۲۸- كانون هاي استان جهت اقدامات لازم براي تشكيل كانون عالي ، پنج نفر را از ميان اعضاي كانون هاي استان به عنوان هيات موسس كانون عالي انتخاب و به هيات عالي نظارت معرفي خواهند نمود .

ماده ۲۹- وظائف هيات موسس كانون عالي عبارت است از :

الف- تهيه و تنظيم اساسنامه كانون عالي با نظارت و تايد هيات عالي نظارت .

ب- نام نويسي از اعضاي داوطلب عضويت در ارکان كانون عالي .

پ- برگزاري مجمع عمومي و انتخاب هيات مديره و بازرس كانون عالي با هماهنگي هيات عالي نظارت .

ت- ثبت و نگهداري اسناد و مدارك مالي و صورت جلسات و دفاتر مربوط .

تبصره- در سراسر كشور فقط يك كانون عالي هماهنگي انجمن هاي اسلامي تشكيل مي شود كه وظائف محوله را به عهده مي گيرد.

ماده ۳۰- نماينده هاي كانون استان مي توانند به عضويت مجمع كانون عالي درآيند .

ماده ۳۱- ارکان و تشكيلات كانون و استان و كانون عالي عبارتند از:

الف- مجمع عمومي.

ب- هيات مديره.

پ- بازرس.

ماده ۳۲- هيات مديره و بازرس كانون استان و كانون عالي پس از انتخابات در چهارچوب اين آيين نامه اعتبارنامه خود را از هيات نظارت استان و هيات عالي نظارت دريافت مي كنند.

ماده ۳۳- كلييه موارد پيش بيني شده براي انجمن در اين آيين نامه، در مورد كانون استان و كانون عالي قابل اجرا مي باشد.

معاون اول رييس جمهور- حسن حبيبي